Klasa 5a

Dzień dobry

1. Tematy i materiały do przerobienia od 27 kwietnia do 10 maja.
2. Uczcie się zgodnie z planem lekcji i dokładnie czytajcie teksty z podręcznika.
3. Proszę, abyście tematy i notatki **przepisywali** do zeszytu.
4. Na końcu znajdują się odpowiedzi do ćwiczeń z przerobionych wcześniej tematów. Proszę sprawdźcie Wasze i ewentualnie poprawcie.
5. Utrwalajcie materiał, powtarzając go. W notatkach macie zawarte to, co najważniejsze.
6. W przypadku jakichkolwiek problemów, wątpliwości, czy wyjaśnienia tematu kontaktujecie się ze mną poprzez e-mail: urszula74@interia.pl
7. **3 maja** przypada jedno z polskich świąt narodowych, **Święto Konstytucji.** Natomiast dzień wcześniej, **2 maja**, obchodzimy **Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej**. Wielu Polaków, dla uczczenia tych dwóch dni wywiesza polską flagę.

28.04. TEMAT: Polska w XIII w.

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Polska w XIII w.* s. 171-175
- Zapoznaj się z notatką i przepisz ją do zeszytu.
- Wykonaj ćwiczenie i przepisz lub wklej je do zeszytu.

Notatka

W 1 poł. XIII w. najlepiej rozwiniętą dzielnicą Polski był Śląsk, rządzony przez **księcia Henryka Brodatego.** Sprowadzał on licznych osadników, zwłaszcza z Niemiec, czym zapoczątkował **kolonizację niemiecką**. Osadnicy płacili księciu czynsz. Aby zachęcić Niemców do osiedlenia się w Polsce, Henryk Brodaty, zwalniał ich z płacenia czynszu na kilka lub kilkanaście lat. Czas ten określano jako **wolniznę.** Osadnicy wprowadzili również osiągnięcia zachodnioeuropejskiego rolnictwa, które zostały przyjęte przez polskich chłopów.

W XIII w. **lokowano** wsie na **prawie niemieckim**. Dawało ono mieszkańcom wsi spisane prawa i obowiązki.

W XIII stuleciu nastąpił w Polsce intensywny rozwój rolnictwa, rozpowszechniła się **gospodarka towarowo-pieniężna**, a szlaki handlowe przebiegające przez kraj połączyły Wschód z Zachodem i Północ z Południem.

Niektóre miasta otrzymały **prawo składu**, czyli przywilej nakazujący kupcom przejeżdżającym przez dane miasto wystawić swoje towary na sprzedaż.

W okresie tym zwiększyły się plony i pojawiło się więcej jedzenia. Nastąpił również rozwój rzemiosła i miast.

Ćwiczenie

Wpisz podane przykłady towarów we właściwych rubrykach tabeli.

futra *jedwab* *ryby morskie* *sukno* *przyprawy* *drewno*

Towary przywożone z Zachodu	Towary sprzedawane przez mieszkańców Polski	Towary przywożone ze Wschodu

05.05. TEMAT: Dążenie do jedności państwa.

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Dążenie do jedności państwa* s. 176-180
- Zapoznaj się z notatką i przepisz ją do zeszytu.
- Wykonaj ćwiczenie i przepisz lub wklej je do zeszytu.

Notatka

Mongołowie (Tatarzy) zostali zjednoczeni przez **Czyngis-chana**. Podbili część Chin, Azję Środkową i Europę Wschodnią.

W XIII w. Tatarzy kilkakrotnie najeżdżali i pustoszyli południową Polskę. W **1241 r.** rycerstwo polskie, dowodzone przez śląskiego **księcia Henryka Pobożnego**, poniosło klęskę w **bitwie pod Legnicą**, a książę zginął.

W 2 poł. XIII w. za zjednoczeniem Polski opowiadali się chłopi, mieszczanie, Kościół i część możnowładców. Pragnęli oni rządów silnego władcy, który zapewniłby krajowi pokój i porządek.

Dużą rolę w zjednoczeniu kraju odegrał Kościół, który:

- wymagał od księży znajomości języka polskiego;
- głosił kult patronów Polski: św. Wojciecha i św. Stanisława;
- dbał o polską kulturę (*Kronika polska* Wincentego Kadłubka).

Ćwiczenie

Ustal, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wstaw znak X w odpowiednim miejscu tabeli.

Zdanie	Prawda	Fałsz
Do bitwy pod Legnicą doszło za panowania księcia Henryka Pobożnego.		
Proces jednoczenia ziem polskich został zapoczątkowany przez Piastów śląskich.		
W okresie rozbicia dzielnicowego Kościół opowiadał się przeciw zjednoczeniu Polski.		

08.05. TEMAT: Zjednoczona Polska.

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Zjednoczona Polska.* s. 181-185
- Dokładnie zapoznaj się z mapą w podręczniku na s. 185
- Zapoznaj się z notatką i przepisz ją do zeszytu.

Notatka

W **1295 r.** królem Polski (państwo obejmowało wtedy Wielkopolskę i Pomorze Gdańskie) został książę Wielkopolski **Przemysł II,** który po kilku miesiącach rządów został zamordowany przez Brandenburczyków.

Po wypędzeniu księcia Władysława Łokietka, królem Polski w **1300 r.** został władca Czech, **Wacław II**. Wprowadził on urząd **starosty**, który rządził danym obszarem np. ściągał podatki i dowodził wojskiem. Jednak król obsadzał stanowiska w Polsce, Czechami i Niemcami.

Zjednoczenia części ziem polskich dokonał książę brzesko-kujawski **Władysław Łokietek**. W **1309 r.** Krzyżacy zajęli całe Pomorze Gdańskie.

W **1320 r**. **Władysław Łokietek** został koronowany na króla Polski w Krakowie na Wawelu. Data ta uważana jest za **koniec rozbicia dzielnicowego**.

Król doprowadził do sądu papieskiego w Inowrocławiu, który nakazał Krzyżakom zwrócić Polsce Pomorze, ale zakon nie uznał wyroku. Władysław Łokietek stoczył z Krzyżakami nierozstrzygniętą bitwę pod **Płowcami** w **1331 r.**, ale przegrał wojnę i utracił Kujawy i ziemię dobrzyńską .

Odpowiedzi do zadań z wcześniej przerobionych tematów.

TEMAT: Polska Bolesława Krzywoustego.

1 Po śmierci księcia Władysława Hermana jego synowie, Zbigniew i Bolesław, podzielili Polskę między siebie.
4 Wygnany Zbigniew poprosił o pomoc króla Niemiec Henryka V.
3 Wojna domowa zakończyła się klęską i wygnaniem Zbigniewa.
2 Między Zbigniewem a Bolesławem wybuchła wojna domowa (1108 r.).
6 Bolesław Krzywousty odrzucił żądania króla Niemiec.
5 Henryk V zażądała od Bolesława oddania połowy państwa Zbigniewowi i opłacenia rocznego trybutu albo przysłania 300 rycerzy.
9 Zrażony niepowodzeniami Henryk V wrócił z armią do Niemiec.
8 **Napastnikom nie udało się zdobyć Głogowa**, a Bolesław Krzywousty prowadził **wojnę podjazdową**.
7 **W 1109 r.** Polskę najechały wojska niemieckie i czeskie.
11 Bolesław kazał oślepić Zbigniewa, który wkrótce potem zmarł.
10 Bolesław zgodził się na powrót Zbigniewa z wygnania.
12 Bolesław odbył publiczna pokutę za oślepienie brata, żeby uniknąć buntu możnych.

TEMAT: Rozbicie dzielnicowe Polski.

Podkreśl trzy przyczyny, które spowodowały, że rozbicie dzielnicowe trwało tak długo.

a) Książęta piastowscy nie potrafili porozumieć się z mieszkańcami swoich księstw.
b) Możnowładcy korzystali z rozbicia dzielnicowego, gdyż przy słabych książętach odgrywali większą rolę.
c) Urzędnicy korzystali z możliwości zrobienia kariery na licznych dworach książęcych.
d) Urzędnicy nie chcieli być odpowiedzialni za cały kraj.
e) Drobni książęta byli ze sobą skłóceni i toczyli między sobą wojny.